

Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore Januar-Decembar 2013. godine

Ukupna spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore za period januar-decembar 2013. god. prema konačnim podacima iznosila je 2 148,9 mil.eura što ukazuje na pad od 1,8% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrijednosti od 375,6 mil.eura, što je više za 2,4% u odnosu na isti period prethodne godine, **a uvezeno** za 1 773,4 mil. eura, što je manje za 2,6% u odnosu na isti period prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 21,2% i veća je u odnosu na pokrivenost u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 20,1% .

U strukturi izvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva-** sektor 3, u iznosu od 108,1 mil. eura (koju čine: Električna energija u iznosu od 95,6 mil.eura i Nafta i naftni derivati u iznosu 11,2 mil. eura).

U strukturi uvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni proizvodi sektora 0 – Hrana i žive životinje u iznosu od 368,1 mil. eura (koji čine: Meso i prerade mesa u iznosu od 91,8 mil. eura i Žitarice i proizvodi od žitarica u iznosu od 55,3 mil. eura).

U izvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bilu su: Srbija (133,5 mil. eura), Republika Hrvatska (59,5 mil. eura), Slovenija (36 mil. eura).

U uvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bili su: Srbija (505,9 mil. eura), Grčka (149,8 mil. eura) i Kina (142,9 mil. eura). Spoljnotrgovinska razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA sporazuma i Evropskom unijom.

Grafik 1. Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore u mil. EUR

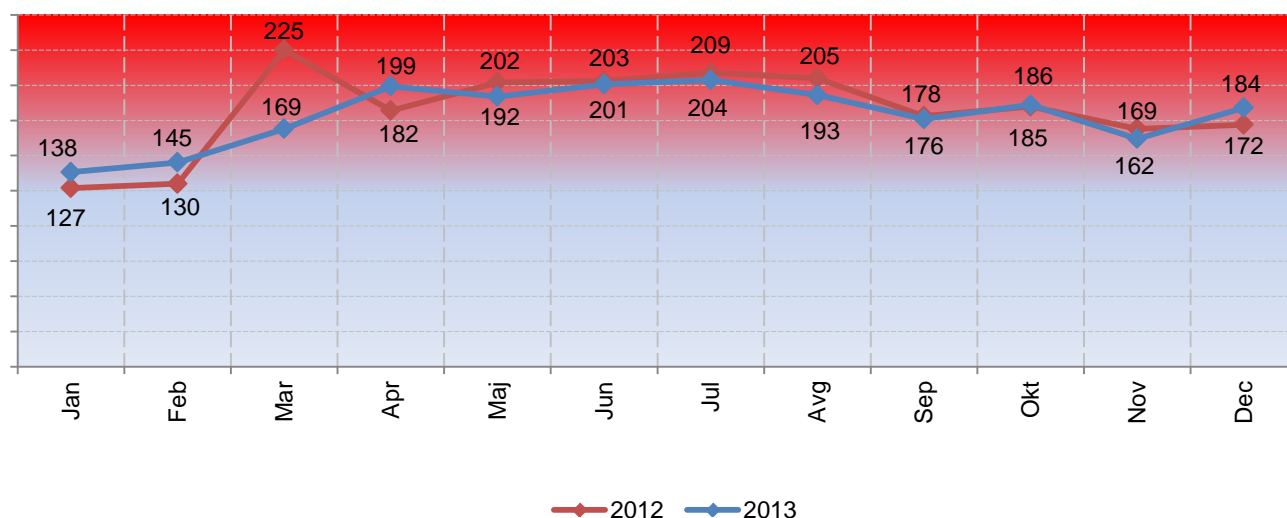

Tabela 1. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore od 2009. godine do decembra 2013.godine

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS
2009	1 654 170	277 011	-1 377 159
2010	1 657 329	330 367	-1 326 963
2011	1 823 337	454 381	-1 368 956
2012			
Januar	99 919	27 473	-72 446
Februar	106 537	23 911	-82 626
Mart	191 452	33 380	-158 072
April	150 965	31 239	-119 726
Maj	167 739	34 502	-133 237
Jun	170 814	31 929	-138 885
Jul	177 612	31 294	-146 318
Avgust	173 384	31 774	-141 610
Septembar	147 702	30 122	-117 580
Oktoabar	158 644	26 476	-132 168
Novembar	136 601	32 350	-104 251
Decembar	139 480	32 444	-107 036
2013			
Januar	110 222	27 984	-82 238
Februar	113 944	31 259	-82 685
Mart	138 769	29 952	-108 816
April	162 399	36 946	-125 453
Maj	152 332	39 425	-112 907
Jun	170 439	30 555	-139 884
Jul	172 631	31 820	-140 811
Avgust	164 918	28 418	-136 501
Septembar	146 543	28 976	-117 567
Oktoabar	161 413	24 551	-136 863
Novembar	130 733	31 182	-99 551
Decembar	149 007	34 518	-114 490

Tabela 2. Uvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2009	1 654 170	1 450 892	2 708	56 159	143 926	485
2010	1 657 329	1 448 409	4 541	53 873	149 908	598
2011	1 823 337	1 592 450	13 835	50 543	166 087	422
2011						
Januar	85 414	74 132	159	2 824	8 293	6
Februar	117 803	102 678	269	3 731	11 124	1
Mart	149 762	129 079	228	3 742	16 607	106
April	145 845	126 913	1 921	3 127	13 864	20
Maj	159 530	140 087	1 515	3 888	13 943	97
Jun	184 974	157 584	7 966	4 451	14 953	20
Jul	175 859	157 890	358	4 353	13 212	46
Avgust	172 498	152 431	360	5 188	14 500	19
Septembar	173 055	151 113	253	4 201	17 463	24
Oktobar	151 577	133 216	233	3 656	14 432	40
Novembar	143 562	123 106	285	5 449	14 712	10
Decembar	163 457	144 219	287	5 932	12 985	33
2012						
Januar	99 919	88 115	199	3 823	7 761	21
Februar	106 537	92 541	185	3 462	10 328	21
Mart	191 452	147 445	280	5 935	37 762	30
April	150 965	132 537	320	2 949	15 143	17
Maj	167 739	148 930	247	4 034	14 468	59
Jun	170 814	152 038	438	2 976	15 326	36
Jul	177 612	158 976	381	3 538	14 673	45
Avgust	173 384	154 286	372	3 685	14 939	102
Septembar	147 702	128 329	394	3 398	15 471	110
Oktobar	158 644	139 642	288	3 154	15 549	11
November	136 601	118 568	246	2 913	14 830	45
Decembar	139 480	122 993	500	2 856	13 105	26
2013						
Januar	110 222	77 226	350	2 068	30 542	35
Februar	113 944	97 973	249	2 611	13 090	21
Mart	138 769	120 361	319	3 029	15 039	21
April	162 399	141 432	436	3 606	16 698	227
Maj	152 332	133 383	550	2 997	15 366	36
Jun	170 439	149 609	872	3 373	16 553	32
Jul	172 631	152 911	526	3 491	15 649	54
Avgust	164 918	144 458	577	4 782	15 063	39
Septembar	146 543	125 017	555	3 473	17 451	47
Oktobar	161 413	140 539	431	3 911	16 521	11
Novembar	130 733	114 679	215	2 750	13 037	52
Decembar	149 007	130 300	276	3 168	15 230	34

Tabela 3. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2009	100	88	0	3	9	0
2010	100	87	0	3	9	0
2011	100	87	1	3	9	0
2012	100	87	0	2	10	0
2013	100	87	0	2	11	0

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2009	277 011	265 753	958	7 559	2 741	0
2010	330 367	325 210	792	617	3 574	173
2011	454 381	440 489	10 028	797	2 957	110
2011						
Januar	37 466	37 214	55	38	148	11
Februar	31 708	31 196	0	47	457	8
Mart	42 032	41 842	83	35	65	7
April	35 787	35 650	62	52	7	16
Maj	33 502	33 231	0	63	208	0
Jun	32 973	32 446	207	25	278	17
Jul	33 999	33 886	5	81	12	15
Avgust	42 007	41 419	5	107	454	24
Septembar	42 381	41 904	2	29	445	0
Oktober	48 328	39 403	8 414	113	386	12
Novembar	37 882	37 131	568	29	153	0
Decembar	36 317	35 167	628	177	345	0
2012						
Januar	27 473	27 280	0	83	97	13
Februar	23 911	23 713	117	1	81	0
Mart	33 380	33 075	1	40	264	0
April	31 239	30 795	6	173	265	0
Maj	34 502	33 324	3	85	1 080	10
Jun	31 929	30 705	9	81	1 134	0
Jul	31 294	30 721	7	414	153	0
Avgust	31 774	30 942	254	91	473	14
Septembar	30 122	29 590	5	23	505	0
Oktober	26 476	25 579	507	20	370	0
Novembar	32 350	30 099	597	177	1 466	10
Decembar	32 444	30 943	576	104	820	0
2013						
Januar	27 984	27 069	610	186	110	9
Februar	31 259	30 239	579	33	393	14
Mart	29 952	27 524	1 197	31	1 201	0
April	36 946	36 018	625	57	234	14
Maj	39 425	38 504	438	151	333	0
Jun	30 555	30 048	227	52	229	0
Jul	31 820	30 231	443	186	960	0
Avgust	28 418	27 807	403	13	136	59
Septembar	28 976	28 287	296	151	241	0
Oktober	24 551	23 713	490	38	296	15
Novembar	31 182	30 338	200	90	554	0
Decembar	34 518	30 890	838	45	2 745	0

Tabela 5. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	SVIJET	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2009	100	96	0	3	1	0
2010	100	98	0	0	1	0
2011	100	97	2	0	1	0
2012	100	97	1	0	2	0
2013	100	96	2	0	2	0

Tabela 6. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama za period januar-decembar 2012/2013

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Dec 2012		Jan-Dec 2013		Jan-Dec 2012		Jan-Dec 2013		Jan-Dec 2012	Jan-Dec 2013
	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	100	366 896	100	375 585	100	1 820 850	100	1 773 352	-1 453 954	-1 397 767
Evropa	97	356 766	96	360 667	87	1 584 402	86	1 527 887	-1 227 636	-1 167 220
EU-28¹	52	189 004	41	155 791	44	809 886	44	784 201	-620 882	-628 410
Cefta²	39	143 667	49	185 771	39	702 314	39	687 091	-558 647	-501 321
Afrika	1	2 082	2	6 344	0	3 852	0	5 357	-1 770	987
Azija	2	6 708	2	7 432	10	189 356	11	200 240	-182 648	-192 808
Amerika	0	1 293	0	1 032	2	42 720	2	39 259	-41 427	-38 227
Okeanija	0	47	0	111	0	521	0	609	-474	-498
SAD	0	948	0	743	1	13 712	1	15 317	-12 764	-14 574
Kina	1	3 802	1	3 907	7	130 615	8	142 895	-126 813	-138 989
Rusija	2	7 424	2	5 789	1	13 737	0	3 499	-6 313	2 290
Švajcarska	1	2 623	1	2 654	1	23 482	1	13 027	-20 859	-10 373
Japan	1	1 966	1	2 295	1	15 532	1	16 463	-13 566	-14 168
Turska	3	11 702	3	9 730	2	28 501	2	33 258	-16 799	-23 528
Brazil	0	0	0	3	1	15 472	1	13 275	-15 472	-13 272

¹ Od 1. jula 2013. godine, Republika Hrvatska je 28. članica EU.

² Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Makedonija, Republika Srbija i UMNIK Kosovo

Tabela 7. Spoljnotrgovinski promet po EU-28 zemljama i potpisnicama Cefta sporazuma

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	2012		2013		2012		2013		2012	2013
	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	100	366 896	100	375 585	100	1 820 850	100	1 773 352	-1 453 954	-1 397 767
EU-28	52	189 004	41	155 791	44	809 886	44	784 201	-620 882	-628 410
Austrija	1	4 219	1	3 852	2	32 676	2	33 505	-28 457	-29 652
Belgija	0	176	0	575	0	8 840	1	9 900	-8 664	-9 325
Bugarska	0	423	0	1 415	0	9 030	1	9 433	-8 607	-8 017
Češka	1	2 691	1	4 643	1	18 397	1	12 015	-15 706	-7 373
Danska	0	8	0	1 049	0	3 749	0	1 645	-3 741	-596
Estonija	0	55	0	0	0	187	0	265	-132	-265
Finska	0	1 229	0	0	0	1 212	0	1 438	17	-1 438
Francuska	1	2 458	1	3 312	1	22 166	1	17 503	-19 708	-14 191
Grčka	1	3 575	1	3 594	9	159 189	8	149 796	-155 614	-146 202
Holandija	1	2 653	0	1 451	2	32 139	2	29 292	-29 485	-27 841
Irska	0	1	0	2	0	2 559	0	2 242	-2 558	-2 240
Italija	3	12 393	4	15 722	6	112 453	7	117 621	-100 060	-101 898
Kipar	0	20	0	121	0	657	0	850	-637	-729
Letonija	0	195	0	3	0	108	0	143	87	-140
Litvanija	0	195	0	0	0	107	0	215	88	-215
Luksemburg	0	85	0	41	0	215	0	147	-131	-106
Mađarska	5	18 058	0	1 131	1	18 797	1	21 228	-738	-20 096
Malta	0	108	0	313	0	11	0	14	97	300
Njemačka	4	14 381	4	13 295	6	115 665	7	116 468	-101 285	-103 173
Poljska	1	4 406	1	4 289	1	13 053	1	16 684	-8 647	-12 396
Portugalija	0	0	0	0	0	496	0	773	-496	-772
Republika Hrvatska	23	83 544	16	59 548	6	110 436	5	97 511	-26 892	-37 963
Rumunija	1	2 205	0	174	1	26 348	1	19 638	-24 143	-19 464
Slovačka	0	314	0	189	0	4 715	0	5 554	-4 401	-5 366
Slovenija	8	28 887	10	36 007	4	73 141	4	64 136	-44 255	-28 129
Španija	0	28	0	129	1	21 837	2	36 515	-21 809	-36 386
Švedska	1	2 137	0	1 601	0	3 610	0	7 938	-1 473	-6 337
Vel.Britanija	1	4 560	1	3 334	1	18 091	1	11 736	-13 531	-8 402
CEFTA	39	143 667	49	185 771	39	702 314	39	687 091	-558 647	-501 321
Albanija	2	7 634	3	11 973	1	13 966	1	25 645	-6 333	-13 671
BiH	7	27 413	5	18 385	7	123 225	7	126 201	-95 813	-107 816
Moldavija	0	0	0	0	0	143	0	167	-143	-167
Republika Makedonija	1	2 293	1	2 762	2	27 527	1	25 109	-25 235	-22 348
Republika Srbija	23	83 360	36	133 473	29	532 886	29	505 939	-449 526	-372 466
UMNIK Kosovo	6	22 968	5	19 177	0	4 565	0	4 030	18 403	15 147
Ostale zemlje	9	34 225	9	34 024	17	308 651	17	302 060	-274 426	-268 036

Tabela 8. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore sa EU-28, SAD-om, Japanom i Kinom

Period	EU-28		SAD		JAPAN		KINA	
	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%
IZVOZ								
2009	142 951	52	7 407	3	12	0	95	0
2010	188 862	57	461	0	544	0	149	0
2011	273 351	60	610	0	1 132	0	748	0
2012								
Januar	18 571	68	83	0	97	0	0	0
Februar	14 074	59	1	0	0	0	12	0
Mart	17 401	52	17	0	149	0	103	0
April	19 815	63	173	1	74	0	9	0
Maj	20 374	59	13	0	234	1	846	2
Jun	16 303	51	73	0	143	0	927	3
Jul	16 308	52	368	1	148	0	0	0
Avgust	15 293	48	17	0	0	0	148	0
Septembar	14 438	48	0	0	96	0	391	1
Oktobar	12 569	47	20	0	135	1	190	1
Novembar	11 470	35	145	0	230	1	1 110	3
Decembar	12 389	38	38	0	661	2	65	0
2013								
Januar	12 540	45	186	1	0	0	72	0
Februar	16 451	53	33	0	161	1	0	0
Mart	13 017	43	28	0	105	0	1 082	4
April	14 173	38	49	0	218	1	0	0
Maj	16 188	41	138	0	236	1	30	0
Jun	10 088	33	2	0	219	1	0	0
Jul	13 236	42	104	0	180	1	762	2
Avgust	12 440	44	11	0	55	0	0	0
Septembar	13 799	48	80	0	168	1	52	0
Oktobar	11 675	48	37	0	157	1	80	0
Novembar	11 593	37	63	0	347	1	115	0
Decembar	10 589	31	13	0	448	1	1 714	5
UVOZ								
2009	701 508	42	17 604	1	19 685	1	90 343	5
2010	705 359	43	15 367	1	19 822	1	88 864	5
2011	807 146	44	13 959	1	19 650	1	103 080	6
2012								
Januar	46 578	47	678	1	886	1	4 829	5
Februar	48 159	45	688	1	1 171	1	6 596	6
Mart	76 018	40	1 166	1	1 403	1	31 511	16
April	65 963	44	1 238	1	1 247	1	9 650	6
Maj	80 202	48	1 291	1	1 500	1	9 335	6
Jun	75 648	44	1 658	1	1 394	1	10 537	6
Jul	79 846	45	1 407	1	1 419	1	9 880	6
Avgust	78 477	45	1 210	1	1 368	1	9 206	5
Septembar	61 477	42	750	1	1 051	1	10 475	7
Oktobar	72 075	45	1 237	1	1 517	1	10 249	6
Novembar	59 989	44	1 234	1	1 300	1	10 565	8
Decembar	65 454	47	1 156	1	1 278	1	7 780	6
2013								
Januar	41 527	38	683	1	1 101	1	27 468	25
Februar	51 526	45	1 187	1	1 176	1	9 083	8
Mart	63 217	46	1 368	1	1 259	1	9 803	7
April	72 359	45	1 482	1	1 742	1	11 074	7
Maj	66 920	44	954	1	1 510	1	10 162	7
Jun	76 813	45	1 111	1	1 381	1	11 609	7
Jul	76 193	44	1 309	1	1 454	1	10 792	6
Avgust	70 555	43	1 836	1	1 085	1	10 343	6
Septembar	66 521	45	1 099	1	1 335	1	12 017	8
Oktobar	70 267	44	1 633	1	1 434	1	11 302	7
Novembar	59 913	46	1 191	1	1 418	1	8 763	7
Decembar	68 389	46	1 464	1	1 566	1	10 480	7

Tabela 9. Podjela izvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		2013	
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%
SVIJET	330 367	100	454 381	100	366 896	100	375 585	100
0-9 TOTAL	330 367	100	454 381	100	366 896	100	375 585	100
0+1 Hrana, piće i duvan	45 039	14	50 662	11	53 195	14	53 439	14
2+4 Sirovine	46 000	14	65 626	14	59 399	16	61 924	16
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	10	62 957	14	50 463	14	108 081	29
5 Hemijski proizvodi	12 916	4	12 083	3	11 972	3	9 239	2
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	8	23 899	5	25 896	7	25 888	7
6+8 Ostali industrijski proizvodi	166 078	50	236 353	52	162 157	44	110 939	30
EU-28	188 862	57	273 351	60	189 004	52	155 791	41
0-9 TOTAL	188 862	57	273 351	60	189 004	52	155 791	41
0+1 Hrana, piće i duvan	6 176	2	6 771	1	5 742	2	5 579	1
2+4 Sirovine	18 683	6	27 763	6	22 789	6	20 860	6
3 Mineralna goriva i maziva	18 355	6	16 351	4	11 510	3	17 807	5
5 Hemijski proizvodi	826	0	671	0	1 147	0	1 539	0
7 Mašine i transportni uređaji	10 760	3	11 512	3	13 820	4	12 889	3
6+8 Ostali industrijski proizvodi	134 062	41	207 483	46	130 181	35	91 042	24
CEFTA	126 477	38	137 698	30	143 667	39	185 771	49
0-9 TOTAL	126 477	38	137 698	30	143 667	39	185 771	49
0+1 Hrana, piće i duvan	35 802	11	39 384	9	37 988	10	37 119	10
2+4 Sirovine	22 012	7	24 871	5	22 100	6	27 662	7
3 Mineralna goriva i maziva	13 192	4	34 939	8	37 031	10	89 440	24
5 Hemijski proizvodi	12 088	4	11 357	2	10 763	3	7 668	2
7 Mašine i transportni uređaji	13 276	4	9 337	2	6 259	2	8 532	2
6+8 Ostali industrijski proizvodi	30 107	9	17 810	4	29 526	8	15 350	4
SAD	461	0	610	0	948	0	743	0
0-9 TOTAL	461	0	610	0	948	0	743	0
0+1 Hrana, piće i duvan	284	0	457	0	216	0	529	0
2+4 Sirovine	3	0	11	0	0	0	25	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	26	0
7 Mašine i transportni uređaji	140	0	59	0	518	0	152	0
6+8 Ostali industrijski proizvodi	34	0	83	0	214	0	11	0
Japan	544	0	1 132	0	1 966	1	2 295	1
0-9 TOTAL	544	0	1 132	0	1 966	1	2 295	1
0+1 Hrana, piće i duvan	0	0	0	0	0	0	4	0
2+4 Sirovine	0	0	0	0	113	0	0	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	544	0	1 121	0	1 852	1	2 291	1
6+8 Ostali industrijski proizvodi	0	0	11	0	0	0	0	0
Kina	149	0	748	0	3 802	1	3 907	1
0-9 TOTAL	149	0	748	0	3 802	1	3 907	1
0+1 Hrana, piće i duvan	107	0	746	0	1 116	0	405	0
2+4 Sirovine	0	0	0	0	2 478	1	3 454	1
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	2	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	11	0	2	0	141	0	47	0
6+8 Ostali industrijski proizvodi	31	0	0	0	65	0	0	0

Tabela 10. Podjela uvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		2013	
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%
SVIJET	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	1 773 352	100
0-9 TOTAL	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	1 773 352	100
0+1 Hrana, piće i duvan	388 139	23	417 706	23	421 669	23	432 951	24
2+4 Sirovine	82 811	5	99 263	5	76 431	4	62 992	4
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	13	330 590	18	334 356	18	257 993	15
5 Hemijski proizvodi	162 956	10	169 589	9	169 570	9	179 280	10
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	21	315 905	17	332 870	18	345 352	19
6+8 Ostali industrijski proizvodi	473 157	29	489 549	27	485 528	27	490 593	28
EU-28	705 359	43	807 146	44	809 886	44	784 201	44
0-9 TOTAL	705 359	43	807 146	44	809 886	44	784 201	44
0+1 Hrana, piće i duvan	113 186	7	131 315	7	142 690	8	153 036	9
2+4 Sirovine	9 131	1	11 200	1	10 011	1	9 860	1
3 Mineralna goriva i maziva	146 157	9	214 403	12	221 606	12	183 975	10
5 Hemijski proizvodi	68 954	4	85 113	5	81 922	4	84 468	5
7 Mašine i transportni uređaji	190 228	11	182 862	10	173 940	10	177 782	10
6+8 Ostali industrijski proizvodi	177 703	11	181 520	10	179 291	10	170 889	10
CEFTA	589 848	36	726 171	40	702 314	39	687 091	39
0-9 TOTAL	589 848	36	726 171	40	702 314	39	687 091	39
0+1 Hrana, piće i duvan	220 680	13	241 996	13	242 652	13	244 491	14
2+4 Sirovine	67 941	4	79 590	4	60 472	3	50 793	3
3 Mineralna goriva i maziva	35 531	2	105 403	6	92 903	5	67 440	4
5 Hemijski proizvodi	52 666	3	65 973	4	66 850	4	75 899	4
7 Mašine i transportni uređaji	30 586	2	35 753	2	40 451	2	41 658	2
6+8 Ostali industrijski proizvodi	182 444	11	197 454	11	198 985	11	206 810	12
SAD	15 367	1	13 959	1	13 712	1	15 317	1
0-9 TOTAL	15 367	1	13 959	1	13 712	1	15 317	1
0+1 Hrana, piće i duvan	875	0	890	0	1 128	0	1 332	0
2+4 Sirovine	206	0	215	0	71	0	113	0
3 Mineralna goriva i maziva	68	0	83	0	32	0	153	0
5 Hemijski proizvodi	3 304	0	3 042	0	3 020	0	2 866	0
7 Mašine i transportni uređaji	6 673	0	5 933	0	6 195	0	7 007	0
6+8 Ostali industrijski proizvodi	4 240	0	3 796	0	3 266	0	3 846	0
Japan	19 822	1	19 650	1	15 532	1	16 463	1
0-9 TOTAL	19 822	1	19 650	1	15 532	1	16 463	1
0+1 Hrana, piće i duvan	29	0	17	0	12	0	10	0
2+4 Sirovine	4	0	3	0	4	0	3	0
3 Mineralna goriva i maziva	16	0	20	0	43	0	35	0
5 Hemijski proizvodi	730	0	447	0	463	0	461	0
7 Mašine i transportni uređaji	15 499	1	14 815	1	11 337	1	12 408	1
6+8 Ostali industrijski proizvodi	3 544	0	4 348	0	3 673	0	3 546	0
Kina	88 864	5	103 080	6	130 615	7	142 895	8
0-9 TOTAL	88 864	5	103 080	6	130 615	7	142 895	8
0+1 Hrana, piće i duvan	853	0	898	0	931	0	1 132	0
2+4 Sirovine	414	0	398	0	348	0	435	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	2	0	14	0	11	0
5 Hemijski proizvodi	2 665	0	2 852	0	3 919	0	2 969	0
7 Mašine i transportni uređaji	38 122	2	45 215	2	66 991	4	76 129	4
6+8 Ostali industrijski proizvodi	46 809	3	53 714	3	58 411	3	62 220	4

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	2013	Index 2013 2012
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR	
0-9 TOTAL	330 367	454 381	138	366 896	81	375 585	102
0 Hrana i žive životinje	23 930	27 583	115	27 726	101	29 093	105
00 Žive životinje	9	12	138	12	99	17	137
01 Meso i prerada mesa	5 140	5 223	102	6 904	132	8 730	126
02 Mliječni proizvodi i jaja	7	72		151	211	1 037	686
03 Ribe i prerađevine od ribe	472	188	40	32	17	11	36
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	2 523	3 886	154	5 731	147	4 088	71
05 Povrće i voće	9 347	9 601	103	7 455	78	9 058	121
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	302	515	170	15	3	24	160
07 Kafa, čaj, kakao i začini	2 962	2 865	97	3 924	137	3 963	101
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	118	82	69	53	65	100	188
09 Razni proizvodi za ishranu	3 050	5 139	169	3 447	67	2 065	60
1 Piće i duvan	21 109	23 079	109	25 469	110	24 346	96
11 Pića	20 975	22 685	108	23 218	102	18 673	80
12 Duvan i proizvodi od duvana	134	394	294	2 251	571	5 673	252
2 Sirove materije, sem goriva	44 713	64 192	144	56 142	87	59 654	106
21 Kože sirove i krzna nečinjena	4 101	4 672	114	6 973	149	5 661	81
22 Uljano sjeme i plodovi	0	0		0	30	10	
23 Sirovi kaučuk	0	14		17	128	0	0
24 Pluta i drvo	15 790	18 120	115	15 313	85	17 385	114
25 Celuloza i otpaci od hartije	710	1 237	174	1 127	91	1 066	95
26 Tekstilana vlakna i otpaci	24	104	433	81	78	69	85
27 Sirova đubriva i minerali	2 993	1 036	35	1 080	104	1 189	110
28 Mineralne rude i otpaci metala	20 911	38 769	185	31 291	81	33 739	108
29 Životinjske i biljne sirove materije	183	241	132	258	107	534	207
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	62 957	189	50 463	80	108 081	214
32 Kameni ugalj, koks i briketi	3 431	2 560	75	2 565	100	1 257	49
33 Nafta i naftni derivati	12 822	11 303	88	9 631	85	11 199	116
34 Gas, prirodni i industrijski	0	0		0	0	45	
35 Električna energija	17 033	49 094	288	38 268	78	95 581	250
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 288	1 434	111	3 257	227	2 270	70
41 Životinjska ulja i masti	415	426	103	521	122	612	117
42 Čvrste biljne masti i ulja	828	940	113	2 234	238	1 374	62
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	44	68	154	503	740	284	57
5 Hemijski proizvodi	12 916	12 083	94	11 972	99	9 239	77
51 Organski hemijski proizvodi	133	60	45	73	122	86	117
52 Neorganski hemijski proizvodi	60	56	94	26	47	52	198
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	837	1 354	162	109	8	59	55
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	8 906	7 832	88	9 507	121	6 315	66
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	1 424	1 005	71	905	90	1 270	140
56 Đubriva (osim sirovih)	22	30	136	2	6	0	0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	219	195	89	343	176	216	63
58 Plastične mase u ostalim oblicima	547	402	74	393	98	342	87
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	768	1 148	150	613	53	898	146

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	2013	Index 2013 2012
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR	
6 Proizvodi svrstani po materijalu	157 109	219 443	140	154 046	70	101 852	66
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	168	282	168	278	99	527	189
62 Proizvodi od kaučuka	266	242	91	164	68	49	30
63 Proizvodi od plute i drveta	746	932	125	889	95	988	111
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	898	1 592	177	1 196	75	745	62
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	196	173	88	292	169	160	55
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	1 000	1 595	159	1 798	113	4 305	239
67 Gvozdje i čelik	19 400	27 388	141	16 326	60	12 172	75
68 Obojeni metali	130 792	182 402	139	128 649	71	80 188	62
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	3 643	4 837	133	4 454	92	2 718	61
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	23 899	88	25 896	108	25 888	100
71 Pogonske mašine i uređaji	384	440	115	310	70	305	98
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	3 762	3 361	89	2 994	89	2 608	87
73 Mašine za obradu metala	63	297	471	264	89	207	78
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	6 147	9 205	150	11 412	124	10 678	94
75 Kancelarijske mašine i za AOP	395	536	136	354	66	414	117
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	570	510	90	1 280	251	1 054	82
77 Električne mašine, aparati i uređaji	5 582	3 878	69	2 485	64	3 102	125
78 Drumska vozila	3 650	3 693	101	3 247	88	3 843	118
79 Ostala transportna sredstva i opreme	6 494	1 978	30	3 551	180	3 677	104
8 Razni gotovi proizvodi	8 969	16 910	189	8 111	48	9 087	112
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	573	198	35	136	68	169	125
82 Namještaj i djelovi	565	652	115	659	101	812	123
83 Predmeti za putovanja	41	68	167	58	85	78	134
84 Odeća	1 176	760	65	1 030	136	764	74
85 Obuća	356	446	125	661	148	818	124
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	322	287	89	210	73	218	104
88 Fotoaparati, časovnici	84	168	200	228	136	96	42
89 Razni gotovi proizvodi	5 852	14 330	245	5 129	36	6 133	120
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	2 800		3 814	136	6 075	159

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	2013	Index 2013 2012
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR	
0-9 TOTAL	1 657 329	1 823 337	110	1 820 850	100	1 773 352	97
0 Hrana i žive životinje	324 209	351 857	109	356 578	101	368 149	103
00 Žive životinje	21 784	25 509	117	24 151	95	22 935	95
01 Meso i prerada mesa	76 026	74 023	97	84 255	114	91 848	109
02 Mliječni proizvodi i jaja	40 768	46 664	114	48 449	104	49 156	101
03 Ribe i prerađevine od ribe	9 606	10 585	110	11 083	105	12 896	116
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	46 581	57 092	123	57 069	100	55 255	97
05 Povrće i voće	33 799	38 681	114	37 644	97	44 504	118
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	9 949	12 826	129	12 034	94	11 273	94
07 Kafa, čaj, kakao i začini	47 669	44 524	93	35 924	81	33 390	93
08 Stočna hrana (sem žita u zmu)	13 670	16 367	120	18 557	113	16 873	91
09 Razni proizvodi za ishranu	24 357	25 586	105	27 411	107	30 019	110
1 Piće i duvan	63 930	65 850	103	65 091	99	64 802	100
11 Pića	46 352	50 939	110	53 413	105	52 079	98
12 Duvan i proizvodi od duvana	17 578	14 910	85	11 678	78	12 724	109
2 Sirove materije, sem goriva	70 243	84 420	120	60 358	71	48 593	81
21 Kože sirove i krzna nečinjena	86	0	0	2 231		974	44
22 Uljano sjeme i plodovi	810	603	74	371	61	502	135
23 Sirovi kaučuk	61	162	266	63	39	79	125
24 Pluta i drvo	7 337	6 497	89	5 770	89	5 939	103
25 Celuloza i otpaci od hartije	6	8	127	15	196	5	36
26 Tekstilana vlakna i otpaci	430	508	118	803	158	1 036	129
27 Sirova đubriva i minerali	3 398	3 320	98	2 354	71	2 439	104
28 Mineralne rude i otpaci metala	53 470	67 708	127	43 640	64	32 012	73
29 Životinjske i biljne sirove materije	4 645	5 614	121	5 111	91	5 604	110
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	330 590	158	334 356	101	257 993	77
32 Kameni ugalj, koks i briketi	333	419	126	411	98	640	156
33 Nafta i naftni derivati	166 165	207 229	125	213 758	103	190 674	89
34 Gas, prirodni i industrijski	12 890	13 987	109	13 692	98	12 226	89
35 Električna enegrija	30 272	108 954	360	106 495	98	54 453	51
4 Životinjska i biljna ulja i masti	12 568	14 844	118	16 073	108	14 400	90
41 Životinjska ulja i masti	602	564	94	638	113	609	95
42 Čvrste biljne masti i ulja	11 532	13 814	120	15 058	109	13 557	90
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	434	465	107	377	81	234	62
5 Hemijski proizvodi	162 956	169 589	104	169 570	100	179 280	106
51 Organski hemijski proizvodi	2 030	2 167	107	2 191	101	2 550	116
52 Neorganski hemijski proizvodi	4 917	4 935	100	4 531	92	3 431	76
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	19 629	20 577	105	18 842	92	21 212	113
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	53 590	54 996	103	54 860	100	57 634	105
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	40 169	43 561	108	43 690	100	45 267	104
56 Đubriva (osim sirovih)	2 131	2 504	118	2 490	99	2 800	112
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 455	2 585	105	2 856	110	3 122	109
58 Plastične mase u ostalim oblicima	21 295	20 704	97	23 062	111	24 555	106
59 Hemijske materije i proizvodinigdje nepomenuti	16 740	17 560	105	17 047	97	18 709	110

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	2013	Index 2013 2012
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR	
6 Proizvodi svrstani po materijalu	265 841	264 771	100	263 391	99	263 914	100
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	204	231	113	286	124	362	126
62 Proizvodi od kaučuka	14 777	15 396	104	19 420	126	15 316	79
63 Proizvodi od plute i drveta	16 948	17 300	102	17 844	103	17 362	97
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	27 822	28 833	104	29 367	102	29 700	101
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	12 660	12 333	97	13 386	109	13 122	98
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	77 953	72 952	94	71 065	97	74 119	104
67 Gvozde i čelik	37 330	41 170	110	36 336	88	40 825	112
68 Obojeni metali	13 471	13 190	98	13 130	100	13 542	103
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	64 676	63 366	98	62 557	99	59 566	95
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	315 905	93	332 870	105	345 352	104
71 Pogonske mašine i uređaji	7 842	5 486	70	8 344	152	5 574	67
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	28 594	28 699	100	21 933	76	17 282	79
73 Mašine za obradu metala	2 152	3 293	153	2 001	61	4 210	210
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	56 990	50 092	88	51 208	102	52 935	103
75 Kancelarijske mašine i za AOP	24 729	21 821	88	21 926	100	23 713	108
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	35 489	38 118	107	34 089	89	42 160	124
77 Električne mašine, aparati i uređaji	81 175	66 827	82	69 974	105	70 467	101
78 Drumska vozila	94 456	95 478	101	97 478	102	92 178	95
79 Ostala transportna sredstva i opreme	9 179	6 089	66	25 917	426	36 833	142
8 Razni gotovi proizvodi	207 315	224 777	108	222 137	99	226 679	102
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	11 831	10 939	92	12 014	110	11 704	97
82 Namještaj i djelovi	41 379	42 448	103	40 664	96	40 102	99
83 Predmeti za putovanja	4 649	5 333	115	5 826	109	6 856	118
84 Odeća	42 745	46 507	109	48 900	105	53 334	109
85 Obuća	23 309	27 256	117	30 292	111	31 476	104
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	13 656	16 430	120	18 563	113	17 821	96
88 Fotoaparati, časovnici	3 699	4 815	130	4 497	93	4 528	101
89 Razni gotovi proizvodi	66 047	71 049	108	61 380	86	60 858	99
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	734		425	58	4 190	985

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Služi kao osnovni izvor informacija za izradu platnog bilansa i nacionalnih računa zemlje, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima da istražuju tržište i definišu svoj položaj na njemu.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz COMMUNITY LRGISLATION aplicable to the STATISTICS RELATING TO THE TRADE OF GOODS, vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Komisije broj 92/2010,
- Regulativa Komisije broj 113/2010.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina Crne Gore preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 god. koristi se Kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa Kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u SI.listu CG za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema Nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), revizija 4. Šifra svakog proizvoda klasifikovanog je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

**Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814**

Saopštenje pripremio:

Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

e-mail: contact@monstat.org